

Kis

LÁRT

IRODALMI FOLYÓIRAT

NÉMETH DEZSŐ

HOLOKAUSZT

Nem lehet örökké fájni:
nem lehet, ahogy Pilinszky fájt.
Nem kell folyton tűzben járni
ahhoz,
 hogyan tudjuk a halált.

Nem lehetnek sztárok a holtak,
plakátos idők színes rongyai:
Az igazak már régen meghajoltak
s kimondták,
 mit ki kell mondani.

Emlékkufárok hangoskodnak,
pedig a csönd illik ide,
így nem halljuk meg,
ha halottjainknak
 bennünk dobog a szíve.

2013/4 98.szám

Kis LÁRT az INTERNETEN! www.kislant.hu

Németh Dezső

versei

Rapszodiáim

Ne érints szemeiddel!
Átvérzik szívem kötésén a bánat:
varasodó csendben hulló levelek
özönlenek ujjaid billentyűire.
Elindulnak velem dallamaid,
mégis belém döglök a világ.

Virágok sebei fájnak:
csöndes esőtől bódult réten
fekszik a violaszínű cimbalom. –
Cigányok állják körül,
s átokkal verik húrjait.

Anyám csöndje: a holdfény
felhúrozza bennem az éjt;
kiálmodott szimfóniámat kikötözött
fortissimók jajgatják velem.

Ez a madarakkal hurcolt idő.
Ez a csend láncaiba merülő enyészet.

Magunkhoz mérjük a rendet:
alacsony termetű eszmék
hurcolják gondjainkat...
Nincs eszméletünk,
csak vannak, amik vannak.

Törvénybe zárt piros csillagom
nem hordhatlak már magammal,
elvesztettünk valamit nagyon,
kiegyezettünk a hatalommal,
de zászlóinkat mégsem adom;
alkonyatszínű szerelmem...

Gondba áztatott korbácsok
vérzik ki reggeljeinket. –
Torkomig érsz:
megszaggatottan nyakadba
kötöztem virrasztásomat,
nézésed kéréit hordom magamban;
búzavirág kékjét álmodom szemedre.

Szél jajgat át a kerten.
Meghajlom lelkemben veled,
és az elárvult értelmetlen
szívemen sistereg.

Elrejtetem látásodban,
így leszel végleg átlátszó bennem,
de szétlőtt életemből újra
összeraklak
maradék szerelmem.

Árnyékunk éjjel is látszik

Elhagytuk régi kertünk fáját,
sziszeg a kígyó szívünk alatt:
elnehezültek lépteink.

Bárhonnan jövünk, a végtelen
megismeri a hitszegőket:
árnyékunk éjjel is látszik.

Utolsó ítélet

Olvassák a nevemet.
Kilépek a többiek közül.
Súlyos a csöndöm:
mindenütt
kövek fekszenek
tehetetlenül.

Magyari Barna

Hétmilliárd öngól

szobámban emberből egy van
már mind hazament a többi
száradó testem nehéz így
öröm medencébe lökni

tömény a csönd hígítom a
múltat 1:3 arányban
azt játszom visszasötétül
fejemen néhány hajszálam

a szenvedély szoknyájához
a képzelet teremt utat
verslábak combjai között
matat a fickós öntudat

a verőfényes tegnapból
versembe téved pár sugár
ha kedvesemre gondolok
az alhas mámort szimulál

ezen a sztrádán magamtól
magamig túl sok a kanyar
hatvan lóerős tudatom
száguldva hajtja a magyar

megkeni piskótánk a sors
de nem friss krém ez csak puding
tűnődhetünk órákon át
vajon hogyan alakult így

színig teleütötték e
század tenyerét szegekkel
az anyagi feszületről
a költészet sem ereszt el

a technika súlya alatt
a természet teste görnyed

létfenntartó pazarlásunk
szennyeket feszít a földnek

atom- s tudathasadásban
eltűntek jó páran végleg
ebben a nagy zűrzavarban
tudomány fakul a fényed

belenéztem a világba
az emberek szemén könny volt
mondd hétmilliárdan hogyan
lőhetnek naponta öngólt

Kéziratomban velem alszol

udvarunkban július virul
sok fokban úszik a hely a lak
rád-rádmordul a hőség-pitbull
kivágott blúzod vers-nyersanyag

sláger szól de hallgathatsz bármit
a csodák táncukat itt járják
ajkad hajlítgatva világít
közted és köztem a vidámság

hajad kábelén jön a búbáj
internetezik férfi énem
lemerítek jó néhány hú bájít
míg szép alakod végignézem

dolgozik szívemben a mágnes
mondd buzgó szorgalmát érzed-e
nézd tudományos boldogság ez
tested és testem a nász képlete

szavakkal kiragyogsz az agyból
tündöklésed lehet számtalan
kéziratomban velem alszol
s vér helyett rím kering lábadban

Németh Erzsébet

Kondor Béla mégegyszer

Lássuk be: öngyilkos
út volt ez Béla,
ha a halál nem is.
A bécsi javasasszony
nem tévedett sokat,
mikor a kockacukorból
megmondta: mit mutat
számodra a Genézis,
hogyan ég át sorsod lapjain,
rajzaid lelkén a sóvárgó,
áhitott, megcsaló élet,
s mennyire lehet igaz
a nagy álmokra nagy
árnyékok vetülnek elmélet.
(V)iszonyaid bőre
hol sápadt, hol
lázasan vörös,
tisztá látású botorkálásodban
erők örök zúrzavarai,
fejben és szívben
lúktető áramkörök.
Megnemértéstől kiteszítottan:
menedéked fájdalom, magány,
legszebb évszak az éjszaka -
a múlandóság viharát
érezve csontjaidban,
általában „magadhoz”
jártál csak haza.
Fáradtság, ital, nő, cigaretta,
fénytelen síkról leváló szavak
esőverése puha ablakon.
Villogó arcok meztelensége,
lármás mozdulatlanságok,
mennyi fényszóró,
mennyi fénynyelő alkalom .

De „jaj annak, aki nem mer
képzelődni,
mert hamar megvakul.”

*

Csillag Tamás

Pupillámban fehér olvad kékkel

Pupillámban fehér olvad kékkel.
- bennem vasakat olvaszt a kényszer -
A május hideg kezével fog át,
mint hordót hűvös acélkarikák.
Isten! Szorítanak ezek a pántok!
Hitem - a rongyot - elkoptattátok.
Gyógyuló tetoválások, sebhelyek.
Szavaim szilánkos sörösüvegek.
Bizonyosságom vashideg, súlya van:
az élet - ha belehalsz is - súlytalan.

Nem is április ez

Tán nem is április ez,
világváltó vakcina.
Fiatal nők csokraiban
ég, fénylik a frézia.

Élni is más, az utcák
kifekszenek a napra.
A tömbházakat mosoly
festi világosabbra.

A kínok hegye tompább,
a fájás éle vásik.
Krisztusokként élünk:
szívből. - a feltámadásig -

Móritz Mátyás

Az élet törvénye

Csáth Gézának

Eltévedésem húsz, harminc vagy negyven évvel ezelőtt történt, e pillanatban pontosan igazán nem tudom, csak azt, hogy azóta az éjszakáimat, – de a nappalaim nagy részét is közterületeken töltöm, vagy jobb esetben egy-egy szállón – , de az előbbi, sem az utóbbi nem azt a célt szolgálja elsődlegesen, hogy az ember lakjon benne. Így nyugodt szívvel vallhatom magam hajléktalannak, akinek a világ egy jól aláaknázott hadszíntér, akárhová is lépek, mindenfelé szakadék tátong.

De szerintem akkor járunk mindannyian a legjobban, ha az alábbi kis történetet, történeteket csupán csak a képzelet szülőttjének tekintjük. Néha egy-egy bizonytalan, ködös pillanatomban én sem tudom, hogy álmodom-e, vagy hogy ébren vagyok-e, ahogy azt sem, hogy épeszűnek vallhatom-e magam, mert talán nem minden ok nélkül vitt el egyszer az az áldott kis családom a bolondokházába. Amikor meg akartak az ápolók fogni, persze hogy nekik estem, mint Tóth az anyjának. Véresre vertem valamennyit. Végül bosszúból jól megköttöztek, és dühös káromkodások közben karvastagságú vaspálcákkal ütöttek félholtra. Véres tajtékot köptem, miközben bömböltem, mint egy sakál. Olyan betegekkel voltam hetekig és hónapokig összezárva, akik napokig sírtak és bömböltek, és láttam rajtuk, hogy tisztán ismerik sorsukat és állapotukat, de aztán mintegy automatikusan megjelenik a mentőeszme, egy örült és téves gondolatkör alakjában és képében. Ilyenkor királynak, Napóleonnak, dúsgaz-

dag embernek, vagy atlétának képzelik magukat. Az egyik ilyen elmebajosnak sikerült megszöknie az intézményből, és miután végzett a feleségével, a saját életének is véget vetett. Azóta nem szeretem a bolondokházát, ahogy a menhelyeket sem; a fekete műbőrrel borított, fémlábakon álló priccseket, amelyeket nem takar sem lepedő, sem paplan.

Nem szeretem a levegőben terjedő, átható fertőtlenítőszagot, a hypós vízzel fellocsolt fekhelyeket és kövezetet. Higiéniai okokból szekrények sincsenek, így nem tudom elrakni a holmimat, és a végén még a cipőmet is lelopják a lábamról. Volt feleségemnek hála, sikerült a női nemet is szívből meggyűlölnöm, és amióta kitétte a szűrőmet a közös lakásunkból, amiért én is tisztességesen megdolgoztam, hirdetem úton és útfélen az asszonyok megvetését, és nem egy verset és prózát írtam az ő kicsinyes mivoltukról. A legleleményesebb horrorfilm készítőik sem tudnának kitalálni ijesztőbb történetet mint az enyém, álljon a rendelkezésükre bármekkora büdzsé is.

Hajléktalan vagyok, mint mondtam, írtam volt. Nomád. Számkivetett. Akinek se nemzetisége, se világnézete, se vallása, se pártállása. Mint sokan azok közül, akik pincében, utcán, aluljáróban, vagy elhagyott házban élnek, akik emberi vagy természeti katasztrófa következtében veszítették el otthonukat, akik olyan helyen élnek, ahol nincs víz, tisztálkodási lehetőség, akiknek személyes biztonsága vagy lakásbérlete veszélyben forog. Álmaimban sokszor megjelenik egy kis szoba, amelynek lusta melegében meghúzhatnám magam, és egész álló nap elülhetnék egy nagy zöld bőrkarosszékben egy kályha mellett, és csak nézném a sárga és kék színekben táncoló lángnyelveket, miközben a sápadó és piruló parázs-

ra oda-oda sandítanak, kezemben egy Csáth kötettel. Sokak szemében senki, és semmi vagyok. Persze néha a szemed ügyébe kerülhetek, ahogy plasztik bugyraimmal elfekszem, mondjuk egy vasúti padon, éjjel a vasút állomásán, ahogy behúzodom egy-egy raktár ládahalma alá. A rendőr ugyan már nem visz el, a bíró nem ítélt fogságra közveszélyes munkakerülés címszó alatt, nyugodtan alhatok egy-egy padon, amíg hajléktalan biztossá nem teszik mindet, vagy ameddig nem gondolja úgy pár unatkozó suhanc, hogy brahiból, felvágásiból – mondjuk – halálra ütlegel. Mint a napokban történt egyik sorstársammal, akit szeptember 10-én ismeretlen tettesek bántalmaztak, aki a kórházba szállítását követően belehalt súlyos koponyasérüléseibe.

Ismertem az illetőt, amennyire egyik homlesz ismerheti a másikat. Aznap még össze is futottam vele, és meg is ittunk volna egy-egy sört a Centrum sörözőben, ha nem kerget el pár kedves vendég, a csapos hölgygel karöltve, aki szerint csak rontanánk az üzletet, és csinálnánk (ahogy Ó fogalmazott) a fesztivált. Mivel neki erre nincs szüksége, záros határidőn belül el lettünk tanácsolva. Szabolcsból jött fel, analfabéta és gyengeelméjű. A Lóversenypályán csutakolta a lovakat, mikor onnan kirúgták, egy hajléktalan szállóra került, dolgozott ezt-azt a ház körül, és keresett néhány forintot. Néha kapta magát és hazautazott Szabolcsba, ahol a rokonok elszedték a pénzét. Gondolom hallotta maga mögött a siető, hosszú léptek dobbanásait, üldözői vad lélegzetvételét, és rohant, ahogy csak tudott a tömörre taposott ösvény, a bokrok és a fák között. Pár nappal később az Ördög Sarok Sörözőnél olvastam egy eldobott újságban, hogy az ismerősöm nincs többé, és hogy a Rendőr-főkapitányság Bűnügyi

Osztálya halált okozó testi sértés büntette gyanúja miatt rendelt el nyomozást az ügyben. De érdekes módon a helyszíni szemle nem járt sikerrel, ahogy tanúk hiányában meghallgatni sem tudtak senkit, és adatokat sem gyűjthettek a nyomozók, ennek folyamányaként nem sikerült beazonosítani a bűncselekmény elkövetőit. Így se megalapozottan, se alaptalanul nem gyanúsíthattak és foghattak el senkit. Nem volt kihallgatás, nem ismerte be senki a bűncselekmény elkövetését. A rendőrség nem vett őrizetbe senkit, és nem is kezdeményezte senki letartóztatását. Iványi Gábor temette el, de a szertartáson közösségtudat hiányában csak én vettem részt, mint közeli hozzátartozó. A nyomozásnak nem is volt további része, tehát azt sem állapíthatták meg, hogy a gyanúsított megvalósított-e súlyosabbnak minősülő bűncselekményt. A kórház öntudatos alkalmazottjai is úgy lehettek vele, hogy minek neki az egészségügyi ellátás, hiszen csak a szenvedését hosszabbítanák meg vele. Amúgy sem lehet mindenkien segíteni.

És aki ezt nem tudja, és tartja szem előtt, az nehéz helyzetbe hozza önmagát és intézményét, amely nem lehet paternalista. Érvényesüljön inkább a természetes kiválasztódás szigorúsága. Írhatnám (bár ócska idea), hogy a vesztes megérdemli a sorsát, mert lusta, vagy mert lop. Ebben a korban, mikor a szívtelenséget az eszmék fogják igazolni, hogy az együttérzés legapróbb hiánya is jó lelkiismeretű lesz. Gyanús szimptomának fog minősülni a szolidaritás azokkal, akiknek rosszul megy, akik szoronganak. Budapest hála nekünk, az elmúlt években veszélyesebb lett. Lakhatatlanabb. Az emberek záratat és biztonsági záratat csináltak, hiszen

mind gyakrabban hallanak betörésekről, az utcán ödögő kéregetőkről, a szemétből guberáló egyénekről. Igaz, ebből most kevesebb lesz lassan, hiszen jönnek majd a rendkívüli hidegek. Igaz, mi nem leszünk olyan szerencsések, mint az Egyesült Államokbeli kollégák, illetve a washingtoni hajléktalanok, akiknek a városi tanács megnyitja majd, ahogy tavaly is tette, a kapuit, nehogy megvesszenek az Istentelen fagyban. Hasonlóképpen fog cselekedni több város is, hol városi tanács, hol iskola vagy valamilyen más középület állt a hajléktalanok rendelkezésére. Nálunk viszont a fővárosi önkormányzat nem fogja megnyitni a kapuit, mert nálunk nincsenek hajléktalanok. Illetve lehet, hogy vannak, bár nem lehetnek. Egyszerűen tiltja a törvény, és a józan paraszti ész. Itthon még nyugodtan hajléktalan sem lehet az ember. Jön a tél, a Gellért-hegyen is lehull majd a hó. A lejtőkön gyermekek szánkáznak majd, hőembert gyúrnak, megkezdődik a téli bálók sorozata, a hétvégeken kocsikaravánok indulnak majd el a külföldi síparadicsomok felé. Az enyhe éghajlattal kecsegtető távol-keleti és kanári-szigeteki turistautakra is elkelnek majd a jegyek, válság ide, vagy oda. Kellemetlenséget idén is csupán csak az a néhány lelkiismeretlen koldus és hajléktalan fog okozni, akik a hideg éjszakákon megfagynak a hegyi autóbusz-megállóknak vagy más félig védett rekeszekbe húzódva.

Én is az első, már hivatalosan is regisztrált hajléktalan réteg gazdasági szerkezet átalakításának áldozatai közül kerültem ki. Én is egy veszteséges gyár (de írhatnám, hogy üzem) felszámolásánál kerültem az utcára, mint képzetlen munkavállaló, mint határon belüli vendégmunkás. Eltűntem, mint sok százezren a

munkaerő-nyilvántartásból. Az új tulajdonosi réteget meg mit érdekelte, hogy többek között az én kezem munkája nyomán valósultak meg az ország korábbi nagy építkezései. Van társam, akit kilakoltattak, mert képtelen volt fizetni a lakbérét és a közüzemi díjakat, volt aki válás miatt volt kénytelen elhagyni otthonát, megint mások lakásüzérek áldozataivá váltak. És volt nem egy pszichiátriai beteg, akik a kórházakban végrehajtott ágy-szám-leépítés után kerültek az utcára, hogy azóta is gondozás nélkül tengessék napjaikat. Próbálok megmaradni egy deklaszálódott úriembernek, aki bár tulajdonképpen hajléktalan, de nem hideg, nyirkos zugokban vackol, aki nem hagyja magát elpiszkolódni, aki egyszóval nem hagyja el magát. Sokszor kapaszkodom fel egy-egy taláalomra kiválasztott vonatra, hogy utolérjem magam, hogy mozgásban legyek. Nem hagyom, hogy az élet mint olyan elhagyjon, és ott felejtsem valamelyik bűzös, jeges zugban, egy elviselhetetlenül kietlen, település nélküli állomáson. Nem hagyom, hogy az országút kolonc legyen a lábaimon. Mentőgondolatokkal áltatom és biztatom magam, amely még megadja számomra a tisztet, vagy legalábbis a korábbi életemnek a lehetőségét. Ezen tévképzetek mellett olyan makacsul ki tudok tartani akár napokig és hetekig is, hogy az még engem is képes meglepni. Ilyenkor nem iszom, cigarettára sem gondolok, csak a volt családomra, az én Gabimra, akit úgy szeretek mint a franc. Eszembe jut a két gyermekem, akik felém sem néznek, akik felől fel is dobhatom a talpamat. Nyugodtan rám süthetik a bélyeget, hogy örült vagyok, de mi van abban, ha néha egy ideális nőalakot, ideális gyermekeket és életet kreálok magamnak, aki a remény

hangját hallja ki mindenben.

Elhiszem az engem általában csak gyötrő hangoknak a kellemes és szép dolgokat, és bebeszélem magamnak, hogy a gyógyulásom és az életem sínre kerülése lehetséges. Másnap meg a fölélbredés is elviselhetetlen szenvedéseket okoz. És a legszebb szavakat és muzsikát is nemtelennek és kegyetlennek tartom.

*

Juhász János

Hazugság

Az egy kicsi bűn
Senki nem fog rájönni
Hazugság atyja

Lelkiismeret

Selyem rugalmas
Lelkiismeretem nem
Ezért követem

Zavar

Világ dörömböl
A bátorító távol
Csábító közel

Hit

A Hit tartalma
Világító mint a tűz:
Lélek kincse ez

Novák Noémi

Girhes kóbor eb

Valami furcsa, rosszkedvű játék:
sok lesz már ebből hetvenkét óra.
Rutinból eszem (nagy úr a szokás)
jó ebédhez szól a régi nóta:

ablakot nyitok. Sült hús-szagolni
girhes kóbor eb szomorún felnéz.
Kölyköm fogam közt (ha én ő lennék)
s hozzád szegődnék, amikor elmész.

A szerelem az úgy van

Az volt, hogy elmentem hozzád.
Mértem utazások hosszát
meszes kilométer-kövön
(gyerekségem majd kinövöm),

aszfalton száguldó csíkon,
betűkön, amikkel írom
ezt a verset, vagy másikat.
A ma csak remake, átírat –
–

Bort vedel vén hajléktalan;
megbámul: „ennek hajléka van...
istenem, kéne meleg víz.”
Mocskos haján fűszál a dísz.

Az volt, hogy elmentem hozzád.
Úgy hittem angyalok hozzák
ténfergés, utcazaj helyett:
de rám simította kezed.

*

T. Ágoston László

Szexnovella

A külső megfog, a belső megtart, a jó szex hozzáláncol. Valahol a facebookon olvasta Baranyai ezt a bölcs bejegyzést, és mélysegesen egyetértett vele. Az alatta lévő grafika is vonzotta a férfiszemét. Tűzről pattant, csinos ördöglányka csábító mosollyal, alig semmiben. Úgy érezte, a teljes élettapasztalata igazolja az ismeretlen szerző állítását. Az pedig nem kevés, hiszen már ingyen utazik a vasúton is.

Mindig megválogatta, kivel áll szóba. No ne csúrijük-csavarjuk a szót, csak azzal bújít ágyba, akivel el is tudta képzelni a további életét. No igen... Naiv ember – mondhatják rá – mégis háromszor nősült. Valóban, mert Brummancs kapitány szörnyen kedvelte a málnást, és hajlamos volt arra, hogy minduntalan felülbírálja Ész tábornok parancsait. Olykor föl is lázadt ellene, és addig nyomult a málnásba, míg arra eszmélt, hogy már nincs is málna, csak tövis. Akkor aztán fejvesztve menekült az orra után. Már a fél életét elvesztegette egyik málnásból a másikba vándorolva, amikor elhatározta, hogy lefokozza Brummancs kapitányt, és Ész tábornokra bízta a hátralévő életét. Eképp lett Brummancsból őrmester, Észből pedig generális. Össze is ültek az érdekelt felek egy langyos nyári estén a háborút lezáró békekonferenciára, s közös nyilatkozatban hozták a világot meg az összes barát és ismerős tudomására, hogy vége a felelőtlen és meggondolatlan kalandozásnak. Azaz: Baranyai Árpád nem nősül többé.

Teltek-múltak az évek. Brummancs őrmester becsülettel tette a dolgát, Ész

generális meg éberem vigyázott arra, nehogy elveszen a málnásban. Ha kellett, akár maga növesztett tuskéket, nehogy túlzottan otthonossá váljon a málnaliget. Aztán egy napon egy vidám baráti társaságban Baranyai összalálkozott Anitával. Hosszú combú, karcsú, tüzes barna szemű, szép arcú nő volt ez az Anita. Az a fajta, akinek a láttán Brummancs őrmester rögtön szolgálatba helyezte magát, Ész generális pedig nagy veszélyt sejtve visszavonulót fújatott a kürtössel.

Beszélgettek. Valami közömbös témáról folyt a szó, miközben Baranyai fontosnak tartotta megjegyezni:

- Én igazán nagy tisztelője vagyok a női nemnek, de nincs az a csábító, tüzes szempár, amelyik engem még egyszer házasságra tudna kényszeríteni.

- Igaza van – bólintott rá a nő. – Az ember függetlensége manapság a legfőbb érték, amit semmilyen körülmények között nem szabad föladnia. Miután a legfontosabb alapelvekben illetően módon meggyeztek, Baranyai táncra kérte új ismerősét, aki úgy simult a karjaiba, mintha oda született volna.

- Látod? – szólott oda Brummancs őrmester a generálisnak. – Nekem pont erre van szükségem. Ne ágálj mindig ellenem!

- Ez a te nagy hibád, Brummancs – torokolta le a másik. – Önző kéjenc vagy, csak a külső után ítélsz, és képes lennél egy újabb vesztes háborúba vinni bennünket. Különben is aláírtad a béke dekrétumot, ahhoz tartsd magad!

- Oké, főnök, tiéd az irányítás, meg az utolsó szó – felelt lehangoltan az őrmester. Aztán mégis úgy alakult a dolog, hogy a férfi hazakísérte Anitát, és másnap is találkoztak. Együtt vacsoráztak egy zenés kerthelyiségben, és megállapították, hogy

meglepően hasonlít a véleményük a világ dolgairól. A lány ragaszkodott hozzá, hogy külön-külön fizesse mindenki a pincérnek a maga cehjét, szó se lehet semmiféle közösködésről. A szingli maradjon szingli! A férfi ráhagyta, nem tiltakozott. Tánc közben azonban azon gondolkozott, hogy mégis csak meg kellene csókolni. Először talán a nyakát, úgy véletlenül, aztán... aztán a többi meg majd kialakul. Ész generális azonnal elkezdte dúdolgatni a fülébe: „soha többé nem nősülök... soha többé nem nősülök...” De ki a fene beszél itt nősülésről?

A lány színházjegyet szerzett, a férfi meg belépőt a Munkácsy kiállításra. Szinte minden nap együtt voltak. Már vacsorázni se mentek a vendéglőbe, mert rájöttek, milyen izgalmas játék együtt főzőcskézni. Vacsora után meg úgy elbeszélgettek, hogy kár lett volna az éjszakai villamossal hazabumlizni. Így kezdődtek a nála alvások. Már mint hogy felváltva. Az idő haladtával Brummancs őrmester egyre jobban élvezte az együttléteket, s a generális érvei is egyre halványodtak. Csak hát a fogadalom... Rendben van, az őrmester tartsa rendben a málnást, de hát ez még semmire se kötelez... Bármikor kiderülhet, hogy mégse olyan jó ez, mint amilyennek látszik. Az éberség a legfőbb erény...

- Nem nősülök - mondogatta Baranyai.

- Házasságról szó se lehet - bölintott rá Anita, és gyorsan ágyba bújtak.

Aztán egy nap mégis elmentek az anyakönyvvezetőhöz, mert hát az anyu, meg a rokonok, meg ha mégis jönne a gyerek...

- De az első szóváltás után elköltözöm - jelentette ki a férfi.

- Én hagyjak itt, ha hisztizel...

Ennek már harminc éve. Brummancs

őrmestert őrnaggyá léptették elő, és soha nem vágyott más ízű málnásba. A málnásnak se hiányoztak a más színű medvék. Ész generális letette a fegyvert és bizalmat szavazott a parlamentnek.

Baranyai ügyes ember volt, afféle ezermester. Maga javítgatott mindent a ház körül. Azon az őszőn gyors szárnyú északnyugati szelek tépték a fák ágait, s alaposan megtépázták a szomszéd ház tetejét. Sorban potyogtak le róla a cserepek. Odatámasztotta hát a hosszú létrát az ereszcsonnához, hogy megnézzé, nem lazultak-e meg az ő cserepei is. Aztán hogy, hogy nem, jött egy viharos szellőkés, és lesodorta a létráról. Több mint öt métert zuhant, egyenesen a gerincére. Mentő, mütő, asszonyok zokogása, műszereket kérő parancsszavak... Aztán valami nagy fényesség vakította el a szemét.

- Most színről színre megláthatod az Urat - hangzott a végtelenből.

- Meghaltam? - kérdezte, s kíváncsian nézett körül, de nem látott mást, csak tejfehér ködöt.

- Még nem, csak úton vagy felé - felelt egy dörgő hang. - Egy asszony imádkozik érted odalent. Azt kéri, adjalak vissza neki. Őszintén kéri, megteszem.

A sebei gyorsan gyógyultak, az asszony végig mellette volt, csak aludni ment haza. Amikor a doktor a varratait szedte, halkan rákérdezett.

- Főorvos úr, szerethetem még ezután is az asszonyt? Tudja, még harminc év után is felpezsdülök, ha megsimogat...

-Felpezsdülök... - ismételte meg halkan a szót a fiatal nővér, aki a műszereket adogatta. - Szemérmesen elfordulva halkan föl kacagott. - Felpezsdülök... Hogy oda ne pisiljek... Vén kakadu...

- Szólt valamit, nővér? - mordult rá az

orvos. – Figyeljen kérem, a másik ollót kértem! – Aztán az öreg fülehez hajolt. – Hogyne, ha begyógyultak a sebei. Végteére is a szerelem nem korhoz kötött, s ha együtt akarják, megtörténik a csoda.

Akarták, és megtörtént. S miközben teret és időt feledve tették a csodát, úgy érezték, onnan fönről, a felhőkön túlról mosolyog rájuk a Teremtő.

Aztán egy szűrővizsgálat során fejcsóválva mondta az urológus Baranyainak, hogy a prosztatája duplára nőtt, ha nem segít a gyógyszer, operálni kell. Ismét nyugalomra ítélték Brummancsot, csak sóvároghatott a málnás után. Hónapok teltek el, s a gyógyszer nem hatott. A katéter se segített rajta, felkerült Baranyai neve a várólistára.

Brummancs őrnagy meg sóvárogva nézte a neki illatozó, csábító málnást. Baranyai újra a vakító fényű műtői lámpák sugarába került, de nem láthatott mást, csak a zöld lepedőt, mely előtt a doktor szorgoskodott. Amikor a kontroll vizsgálat után elbocsátotta az orvos, ettől is megkérdezte, mikor ölelheti újra hön szeretett Anitáját, mert bizony Brummancs őrnagy mostanság tehetetlen.

– Pisilni tud? – kérdezte kissé sértődötten az orvos.

– Hát azt éppen tudok, de...

– Semmi de! A műtét sikerült, a többit meg majd megoldja az idő. Meg egy ügyes asszony – tette hozzá kacintva. –Vagy a jó feleség, vagy valaki más...

– De doktor úr, én őt akarom...

– Szívesen meghallgatnám az érveit – ráncolta a homlokát a doktor –, de én is túl vagyok már az ifjú koron. Ma két embert operáltam, tízen várnak a folyosón, és az éjjel ügyelni fogok... Szedje a gyógyszert, amit fölírtam, és várja ki türelemmel, míg

rendbe jön!

Várt! Igaz, türelmetlenül, aztán egy másik orvoshoz fordult. Ez a doktor fiatal volt és kíváncsi. Azt is megkérdezte, miért éppen Anitához ragaszkodik, hiszen az újdonság mindig izgatóbb?

– Tudja, doktor úr – mondta az öreg – a borissza ember torkán lecsúszik a Kocsis Irma, meg az az összekotyvasztott kannás bor is. Mindegy, csak ártson! Aki teheti, mégis tokajit iszik. Hát az én tokajim ez az asszony. És azt is megtanultam az eltelt évek során, hogy nem elég, hogy magának akar jót az ember. Ha a társunknak megadjuk, ami tőlünk telik, ő is képes lesz a legszebb álmainkat beteljesíteni. Számomra ő még mindig ugyanaz a csábító, tűzről pattant asszony, akit harminc éve táncba vittem.

– Szépen mondja, bátyám – bólintott az orvos. – Nem kétlem az igazát, de a tokajit is kóstolgatni kell, hogy kiválaszthassuk a legjobb évjáratot. De nézze csak! – Közben a számítógépem is dolgozott. – A maga gyógyszere valóban hatásos, pisilni tényleg jól tud majd tőle, csakhogy a mellékhatása impotenciát okoz. Nézek én magának, másikat, ami nem vénembernek való.

Az új gyógyszer bevált, s Brummancs őrnagy új erőre kapott. Tette a dolgát, mint ifjan, azelőtt, s a málnásból messzire visszhangzott a boldog brummogás. Baranyai és az ő Anitája csillogó szemekkel néztek egymásra, s nem számolták az éveket. Mínek is számolgatták volna, hiszen a Teremtő mosolygott fölöttük, s tőle kapták ajándékba ezt az életet.

*

Kun Tibor

Keserű órán

És azon a keserű órán, amikor
Nem is számítunk rá
Megragadja karjainkat, és
Kitépi törzseink egymás
Mellől, akár egy vihar
Ami csak szakítani jött
Lombkoronáinkat elviszi
A szél, hiába is futnánk érte
Ezt már tudja jól az ész
Lehullott avarjainkon
Taposnak az emberek, eléget
Minket lassan az érzelem

Szegecsek sebhelye

Virág-éj köntöst öltesz
Ma testedre
Kint hideg van
A falban csak szegecsek
Sebhelye
Rézkarcs lemezre rajzolsz
Majd engem
Kezemen grafitpor
Az utcán rengeteg
Merev lámpatest

Törött zongorán

Vékony és kihűlt
Görcsös ujaival
Próbálja játszani
Kegyetlen dallamát
A szerelem, egy
Törött, hangtalan
Zongorán

Vass Antónia

A néma lovag

Hónapok óta figyelte a fényes kis ablakokat. A közeli erdő terebélyes lombjai remek búvóhelyet biztosítottak neki, tökéletes rálátása volt a falura is. Látta, ahogy az öreg Laubert botjára támaszkodva, zsörtölődve indul útnak a földekre, vagy, hogy Laura, a szomszédja hogy viszi ki a közeli folyóra a mosnivalót.

De őt egyetlen dolog érdekelte. A folyó partján, nem messze a Szent Apostol útjától rozoga kis kunyhó állt. Hajdanán köztisztviselőként álló, nagy tudású papok és tisztségviselők átmeneti szállása volt, mára egy lepukkant családi viskó lett, amit csak az esti imádságok tartottak egybe. Ott a fák rejtekében azon gondolkodott, hogy egy olyan komoly, vagyonaért keményen megdolgozó ember, mint a tulajdonos Mr. Ambois, hogy képes gyakorlatilag a földig tiporni mindent, amit felépített. Persze, tudta ő, hogy Mrs. Ambois halála óta az öreg legjobb barátja az ital lett, minden gondolatát a raktárkészlet karbantartása foglalta le. Összekuporgatott pénzét pedig az idetévedt zarándokok kegyelmi adományai tették ki. Ez volt ő, a zsugori, lepukkant fogadótulajdonos.

Ahogy Mr. Ambois életén tűnődött, a szeme sarkából meglátta: Szőke haja ezúttal kibontva, lágyan keretezte arcát. Florance Ambois, az ő titkos szerelme, a fogadós egyetlen lánya angyali könnyedséggel egyensúlyozott a ház falát, és az örvénylő folyót elválasztó sziklákon. Tépett, szakadt ruhájába bele-belekapott a szél, ilyenkor megkapaszkodott egy éppen kiálló farönkben, vagy a csúszós kőfalnak támaszkodott.

Egy kis csónak volt kikötve, pontosan Florance ablaka alatt. Ügyesen átlépett a ladikba és félig az evezővel, félig a kezével az erdő felé vette az irányt.

Ő beljebb húzódott, mert bár hajnal lévén erre a kis szigetre sűrű köd borult, nem volt benne biztos, hogy a lány nem látja-e őt éppen olyan jól, mint ahogyan ő látja. Új helyéről csak homályosan érzékelte, ahogy Florance csónakja partot ért, ő pedig gondosan egy fához kötözi, és elindul az erdő belsejébe. Tisztes távolból követte, igyekezett a legnesztelenebbül lopakodni. Lába alatt olykor megroppant egy-egy gally, ilyenkor Florance egy pillanatra megállt, körbenézett, majd óvatosan tovább ment. Egy kidőlt fánál aztán még egy vaskosabb ágat is felvett, bizonyára a vadak elriasztására.

A mezőre kiérve a lány óvatos lépteit újból könnyeddé és légiessé váltak, amit ő úgy szeretett. Mulatott rajta, ahogy a hosszú fűben el-elakad a párától térdig felázott szoknya. A mező közepe táján aztán Florance leterítette koszos kötényét, letelepedett rá, és gyors mozdulatokkal fonatba rendezte haját. Az erdő csendjét hirtelen egy madárcsicsergéshez hasonló vékony hang ütötte meg. A hangból dallam lett, a dallam pedig egy vidám dallá állt össze. Florance himzést vett elő, és belefeledkezett a munkába.

Ő nem mert kilépni a mezőre. A fák rejtekében figyelte, ahogy imádata tárgya mintát hímez egy takarószerű anyagba.

Délelőtt aztán a ködöt felváltotta a ragyogó napsütés, és a tavasz virágai a legpompázatosabb színekben tündököltek. Ezt Florance is észrevette, abbahagyta a munkáját és vidáman járt körbe a mezőn. Kék, fehér és sárga virágokat gyűjtött, akár kiskorában. Némelyiket a hajába tűzte, a

többiből koszorút csinált. Tizenhét éves volt, de még mindig úgy merült bele a játékaiba, akár egy kisgyermek. A fejére tette a koszorút és hangosan nevetve futott körbe a mezőn. Nem is futott, szinte táncolt, elkergetve a napozni vágyó gyíkok hadát.

És ekkor ő nem bírta tovább, kilépett a fák közül. Látni akarta a lányt, csak egy kicsit közelebről. Egy pillanatra elvakította a ragyogó napfény, a fű élénkzöldje, és a fonatból lazán kieső szőke tincsek látványa. Ámulatában még a nesztelenségre is elfelejtett figyelni, és egy, a télből visszamaradt száraz ág hatalmasat roppant a lába alatt. Florance a hang irányába nézett. Megdermedt a levegő. A lány egy néma sikollyal a szája elé kapott, és hátrálni kezdett. Figyelmetlenségében azonban egy nedves fűszálon, ami még nem száradt fel az egyre tikkasztóbb napsütésben, elcsúszott, és elesett. Ő rohant volna, hogy felsegítse, de Florance felpattant, és futni kezdett. Közben karját fel-felsértették az apró ágak, arca kipirosodott, és alig kapott levegőt. De nem állt meg, mert ő követte, meg akarta magyarázni – még nem tudta hogyan –, de el akarta mondani, hogy ő nem az, akinek hiszi. Bár abban se volt biztos, mit gondol a lány.

Florance azonban hátra se nézve ugrott a csónakba, majd a túlparton eltűnt a rozoga épületben. Ő egy fának dőlve ült, és folytak a szeméből a könnyek. Szeretett volna üvölni, ésátkozta a pillanatot, hogy kilépett a fák közül. Szeme sarkából egy színes pontot fedezett fel, nem messze tőle, egy odvas fa tövében. Oda fordította a fejét, és egy tarka virágcsokrot látott. Nem, nem virágcsokor volt, hanem a színes koszorú, amit Florance sietségében elejtett. Odalépett a koszorúhoz, és felvette, hogy

közelebről megvizsgálja. Még mérgében is mosolyt csalt az arcára a gondolat, hogy néhány pillanattal ezelőtt még szerelme fején díszelgett.

Hirtelen csodás, minden szomorúságot felülíró gondolat futott végig agyán. Vissza fogja neki adni! Ezt azonban egy perc múlva felváltotta az emlék, egy rémült arc látványa, amit ő váltott ki. A folyópartra sétált, és a vízbe nézett. A sima víztükör visszaadta zord vonásait, a mély ráncokat, a bozontos haját, az elnyútt, koszos ruhákat. Mérgesen a vízre csapott, de a fodrozódó hullámok nem tudták visszahozni hajdani fiatalságát.

Mély levegőt vett, és egyenként lehámozta magáról a zsákruhát. Az agya rejtett zugaiból, amelyet még nem foglalt el Florance karcsú alakja, igyekezett felidézni Laurát, ahogy a nagy teknőbe púpozott mosnivalót könnyedén a vállára tartva indul a gáthoz. Miközben lázasan kutatta elméjében a mosás mozdulatait, rá kellett jönnie, hogy valójában soha nem látta, hogy lesz tiszta az alsónemű, csupán homályos emlékképek sejlettek fel gyerekkorából, amikor édesanyjának segített kivinni a teknőt a hátsó kertbe.

Miután minden ruhadarabjától megszabadult, nyakig elmerült a vízben, néhányszor még le is bukott. A partra kiérve aztán dideregve kuporodott össze, a tavaszi szellő hidegre szárította a víz-cseppeket rajta. Mikor megszokta a hőmérsékletet, egyesével minden ruhadarabot víz alá nyomott és jól átdörzsölt. Ügyetlen mozdulatait felerősítette a vágy, hogy kora estére tiszta ruhában pompázzon. A forró napsütésben a ruha gyorsan száradt, és hamarosan egy magára valamit is adó elszánt kérőnek mutatta a sima víztükör.

Aznap egészen a gátig gyalogolt,

végigment a Szent Apostol útján. Jöttében nem figyeltek rá, a falubeliek némán haladtak el mellette. A romos fogadó ajtaja vasreteszekkel volt eltorlaszolva, súlyos kopogtatója visszahangzott az alkonyat csöndjében.

– Már vártuk – Mr. Ambois egykedvűen nyitott ajtót, és bevezette őt. Ő meglepődve nézett az ősz férfira, és belépett az előtérbe. Egy rozoga, korlát nélküli falépcsőn vezetett fel az útjuk, némelyik deszka olyan öreg volt, hogy akár egyidős is lehetett volna az emberi séggel.

A ház falai fehérre voltak meszelve, az egész helyiségben átható dohszag terjengett. A szoba túlsó felében egy kandelón főztek valamit, legalábbis a kondérból sűrű gőz szállt felfele. Felmentek az emeletre, ahonnan három szoba nyílt. A padló nyikorgásán túl félhangos mormolás hangjai ütötték meg a fülét. Mr. Ambois intett, és a folyosó végén lévő, félig nyitott ajtó felé vették az irányt. A férfi belökte az ajtót, és a kiáramló gyertyák fénye egy pillanatra elvakította őket.

A helyiségben nem volt más, csak egy asztal. Florance gyertyával a kezében az ablaknál állt, hajában még mindig ott csüngtek a délelőtti szedett virágok. Az asztalnál egy ismeretlen nő ült, hosszú kendőjét szorosan maga köré fonta, mint aki fázik, két kezével pedig egy gyertya lángjával játszott.

– Itt van kedvesem – mondta rekedtes, elhaló hangján.

Florance odafutott hozzá és kérélnél ül le mellé.

– Beszélj hozzá Annie, beszélj hozzá!

– Nem tudok gyermekem.

– Miért nem? Itt van velünk, hall téged

– kérlelte a lány –, én láttam őt a mezőn

papa – fordult Mr. Amboishoz – és érzem,
 hogy most is itt van.

- Mindannyian érezzük lányom.

- Neked kell vele beszélned – játszott
 tovább a gyertyával Annie.

- Nekem?

- A te lovagod...

- Az enyém.

És az Ő számára hirtelen minden vilá-
 gossá vált: Florance már nem az az
 elbűvölő kislány volt, akit a réten látott,
 lence tánca nem csupán egy kislány játéka
 volt, hanem egy gonosz játék, hogy elő-
 csalják őt láthatatlan magányából. Néma
 hallgatása és vak szerelme hirtelen mérhe-
 tetlen dühvé változott.

- Boszorkány! – hangjának erejétől a
 folyó hullámai fodrozódní kezdtek, és az
 épület beleremegett.

Kint az utcán sorra gyúltak a mécsesek,
 az emberek aggódó arccal rohantak ki az
 utcára. Az éjszaka csöndjét egy vékony
 sikoly rázta meg.

*

Németh Erzsébet

Kihajózás a gyermekkorból

Vitorlabontás a legszebb öbölből,
 biztosságot adó anyakar-ölelésből.
 Tündérek, manók mosolya
 integet még a parton,
 de szilánkosodik szememben a könny
 míg fejemet múló napjaim vállára hajtom.
 Nézem a vizet. Ezer gondolat
 bontja szívemben szárnyát.
 Hullámokat kergető sugarak:
 tudjátok-e, hogy az érkezőt
 odaát bárányok vagy farkasok várják?

Ötvös László

Szent e hely

Mezítláb léptem a szent helyre,
 hol a szónak nagy ereje
 szárnyal földön és mennyégre.

Gúnyolhattok, nevetettek,
 balga dolog, amit műveltek,
 a nyitott ajtón – belépek.

Itt vagyok végre – helyemen,
 hullnak a kötelek – minden:
 kincsek és gyönyörök – könnyen.

Szárnyal az ének! Pusztáról
 indult, alföldi rónáról,
 szegény – nemes hajdúságból.

Az Ige terjed sokfelé,
 – az Élőtől jött – s emberré
 lett... hazugság nem szívlelé.

Ezt várja most ez a világ,
 emberi vágy e valóság,
 jöjjön az igazságosság!

Szótlan anyám

Vadat szelídítő tekintete,
 sziklát mozdít remegő feje,
 káromlást gyógyító bölintása
 rejtőzik fenyőkoronába.!

Lelkes Miklós

Erdőszéli tölgyfa

Németh Dezsőnek

- Hölgyfa? Hímfa? – szoltam tréfásan hozzá.
A fényszitán átszűrt táj tiszta volt.
Ágrések között pici felhőholdak,
s arany napocskák nyája kóborolt.

A madárhangok megjöttek, leszálltak.
Vasárnap küldte délharang körét
időirányul új álommesémnek,
s katáng perdült meg: kék szíromkerék.

Megszoktam már: szívembe átvilágít
mese, valóság... s hogy mit is hagy ott?
A Szépség születését, pusztulását,
az öröm vágyát, égő bánatot.

Mező, erdő.. Az egyik bonyolultból
ösvényen léptem a másikba át.
Bogáncsbíbor utánam nézett, kérdőn:
- Erdő? Nem maraszt e nyíltabb világ?

- Az erdő inkább olyan, mint az élet,
- válaszoltam – mert össze-vissza nép
fákból, harcokból, megtört önmagából,
rejt, s mutatja rég kérges hitét.

Vitt az ösvény. Csőrvésző fára koppant,
sorozattal, felszakított sebet
a csenden, ámde istenajkak nyíltak,
s a táj gyógyított, gyűlölt, szeretett.

Ösvény elveszett. Ó, nemcsak az ösvény!
Zöldből fekete lett minden remény.
Az árnyak nőttek, arcokat temettek:
- Nem kell szemekbe néző költemény!

A mának nem, de messzeségből olykor
már áthallik más valóság-mese,
a Szépség pusztulásból, születésből, –
Csillaghazám gyönyörű éneke.

2013

*

Németh Dezső

Hajléktalanok

Megint s megint állnak előttem:
rőzse ég – sírnak élő botok:
kabátjuk lóg, és megszökötten
közöttük Isten ácsorog.

Eszik dög-nehéz estéiket;
a megnövekvő semmit eszik,
torkukig érő műanyagüveg
remeg előttük hajnalig.

Virraszt a fájás, föl-fölsajog,
akár a széltől borzolt vidék;
megütik mellük a csillagok,
s megmered testükben a jég.

Egykedvűségük rájuk tapad,
és beléjük vájja a véget, –
úgy nő a lelkükben indulat,
hogy nem ismer istenséget.

Nyakig érő a megvetésük:
hullámpapíron pokrócba rág,
s elrejtí ótvaros rossz testük
a beléjük rúgó világ.

Arcukon égig érő álom,
és magasan szálló szenvedés –
nem győzhet már a rossz halálon,
mert zsebükben lapul a kés.

Bódai-Soós Judit

Jelmeztelen

A patkányarcú démon megrázta fejét, és a lányra mosolygott.

- Jaj, bocs! - mondta a lány, és zavartan pislogott. - Összekevertelek valakivel...

- Semmi baj - felelt a démon. - Nekem jól esett, hogy egy pillanatig azt gondoltad rólam, hogy én vagyok a... Kinek is hittél?

- Azt hittem, hogy a párom vagy - mondta kicsit pironkodva a lány. - Nem akarta elárulni, hogy milyen jelmezben lesz. Azt mondta, hogy találjam ki, én meg jól mellétrafáltam. De nagyon hasonlítász rá... Amúgy nem szoktam idegeneket letámadni...

- Nem éltem meg támadásnak ezt az ölelést - mosolygott tovább a démon. - Sőt! Mint mondtam: határozottan jól esett. Az az igazság, hogy meglehetősen ritkán esik meg velem, hogy egy csinos, ifjú hölgy önszántából átöleljen. Ha azt mondanám, hogy ezerévente egyszer, akkor is sokat mondanék.

A lány meglepedve korábbi zavaráról, kíváncsian fürkészte a patkányarcot.

- Most komolyan beszélsz?

- Én mindig komolyan beszélek.

- Kerülnek a nők?

- Bizony, jól értetted, pontosan erről van szó: kerülnek a nők.

- De miért? Szerintem egész normális ember vagy... - csodálkozott a lány.

- Démon - helyesbített szelíden a másik.

- Persze! Majd' elfelejtettem! - kacagott fel a lány. Majd makacsabbik oldalát is megmutatva, újra kérdezett: - Szóval, miért?

- Csak nézz rám! Ijesztő, csúf, patkány-

arc néz vissza rád. Kinek tetszene egy ilyen pofa? Aki csak meglát, borzadva fordul el tőlem.

- Még szerencse, hogy nem ezt az arcot viseled minden nap... - próbálkozott a lány.

- Valóban, bizonyos bolygó-együttállások alkalmával, nagyjából ezerévente akad egy-egy nap, amikor nekem is emberibb külsőm van.

A lány ismét nagyot nevetett.

- Hát, vicces fazon vagy, az biztos, de tényleg nem értem, hogy mi bajuk lehet veled a nőknek...

- A démonok sosem voltak népszerűek.

- Na bumm! Látom, ragaszkodsz a szerepedhez...

- Ó, dehogy! Bár megszabadulhatnék tőle! Ha tudnád, hogy mennyire vágyom rá, és mennyi mindent megtettem már ezért! A Nap felszínén fénnyé égettem magam, a Föld mélyén olajjá préselődtem, a vízzel egygyé válva atomjaimra szaggattam magam és zuhatagként hulltam alá a legmagasabb hegy csúcsáról, hogy ismét egyesüljenek darabjaim, majd a legvadabb széllel rohantam újra és újra körbe a világot, egyre tébolyultabb iramban, a végén már olyan sebesen, hogy önmagamat utolérve a létből is kiléptem a nemléte dermedve, de hiába...

- Te dilis vagy - legyintett rá a lány, és odébbállt.

- Biztosan... - felelt a patkányarcú démon csendesen, és eltűnt.

Németh Erzsébet

Zátonyidő

Vígszínház-feljáró.
Zárt kapuk.
Nyári szünet.
Délidő.
Napsütés.
– Terjedő kórtünet –
balra: pár nejlonzatyor,
műanyagflakon,
benne valami lötty,
lehet víz vagy bor,
amit ilyen esetekre
– feledésre vagy emlékezésre –
kitermel a kor.
Jobbra: stílbútorként
papundekli szófa,
a tehetetlenség súlyával
nyomja egy öreg.
Itt véget is érhetne a stófa.
De hirtelen feltűnik ágáló karokkal
zászlófélet lengetve
egy fiatalabb csóró,
el-elbicsakló,
sipákoló hangja
huszonegyedik századi torzó:
„Inni vagy hinni,
élni vagy félni,
lenni vagy tenni?
ez itt a kérdés,
na fater, mondja mi legyen!”
Döntsd el egymagad, fiam,
de segíts felállni,
nyújtsd a kezed,
mert ennyi eszmétől fekve,
nem tudok hányni.
„Igaza van.
Eldöntöm egyedül.
Rohadt egy világ,
de hát az ember szabad!”

Az arra járók felkapják fejüket:
mi ez, új magyar darab?
A díszlet közben változik,
sziréna vijjog,
a Nap már nem ragyog...
Válta(ná)nak-e rá jegyet
a gazdagok?

Háború

Én kilépek e háborúból Uram.
Nem is tudom, hogyan kerültem bele –
Azt hittem: kezeid lökdösnek
e szakadt gátakon
zúduló időben,
és az embernek egyszer
majd meglesz a korban a helye.
Tudom, te jobb vagy
mint a szándék,
melytől állandó hadüzenet,
támadás, menekülés az élet,
csonkolt vággyal
vesztett álmokkal,
át(v)érező szívvel,
ha nem lennél:
hogyan is szeretnék?
Felnézek e reménytelenségben –
Angyal nélkül repülnek a szárnyak!

Lehunynom szememet,
imaként mormolom:
kilépek e háborúból Uram,
de nem megyek utánad.

Gyűrd össze emlékeid!

Véres lábú éjszaka kószál,
fűre ma ember, ne feküdj!
Vágyaidból tüzet se rakjál,
gyűrd össze emlékeid!

Móritz Mátyás

Vitustánc

Számomra az őszi varázslat egy nagy vigasság,
bokázó lábakkal úgy kezdek vitustáncba;
hogyan szemeim az elesett nyarat ne sirassák,
meggyűródik lábam alatt a rét ezer ráncba.

Úgy örülök, mikor bennem ősze vált a lélek,
dehogyan vágyok én barátságos, meleg szobába;
dehogyan érdekel ilyenkor az Istenítélet,
dehogyan eredek az elszivárgott nyár nyomába.

Hiszen az őszenek varázsa van, – igaz rangja,
szép, mint a régi szentek az oltárképek mélyén;
elvarázsol a síró őszi köd szép visszhangja,
miközben állok az őszi omlás meredélyén.

A meredélyen, úgy mint akit magára hagynak,
mégsem toporzékolok savanyú dohogással;
szeretem mikor a kertek is semmivé fagynak,
az ősszel tudok én felderülni, semmi mással.

Számomra az őszi olyan, mint egy közeli rokon,
ha lázban égek, mint egy édesanya úgy ápol;
szeretem a hólabdákat az őszi dombokon,
mikor nem hangzik más, csak az őszi, – őszi zápor.

Mikor ködben járok, – az őszi lombok alatt,
amíg vörös ereimben az őrület ragyog;
belém költözik az erő, és a szent akarat,
belém költöznek az összes létező angyalok.

Nem érdekel vad ifjúság, se szelíd öregkor,
és másra hagyom az őszi nagy alvásokat;
szeretem a napot, de csak az őszi szürkületkor,
és másra hagyom a hosszú ásításokat.

Harminckét évem sem riaszt, – és mindet vállalom,
még akkor is, ha mindegyikben vér és könny csorog;
amíg az őszi keze megpihen a jobb vállamon,
és én száguldok, akár csak egy megvesztett tulok.

Az őszi varázslat minden bánatom elúzi,
a többi évszak bennem minden ihletet megdermeszt;
varázsos és szépséges ami a telet előzi,
bennem zamatot és verset csak a szép ősz erjeszt.

Az a rezgő és ragyogó szép őszi nap,
belőlem a vers úgy csepeg mint lángban a viasz;
a tó ezüstös színű, és a hegy aranyba csap,
számomra csak az őszi varázslat lehet vigasz.

Szép és meleg

Itt van az ősz varázsa, – és örülök, hogy látom,
meg tudom szeretni vele magam, – mi tagadás;
ahogy hunyorog ezüstös dér a vaskorláton,
aközben pezseg a kövön a nyirkos tapadás.

Az őszi varázslatnál nekem szebb nem is akad,
bár igaz: erre a szépségre más rá se konyít;
még nem érzem vállamon a szép és meleg nyakad,
helyette hunyorog a dér, és a hideg vonyít.

Szerelmem az őszben

Feléled az ellobogott ifjú lángom,
szerelmemre szomjazik bennem mi vad még;
palotává lesz a sok düledék álmom,
felsegít az ősz, – pedig összeroskadnék.

És a piros varázssborával megitat,
amíg az ereimben újra vér terem;
ilyenkor valóra bűvöl az áhítat,
és az érzelem ural, nem az értelem.

Lelkes Miklós

Tulipános varázslat

Az emlék itt. Magasodnak házak,
fák és bokrok. Tulipános varázslat
lobbant pirosat, meg kíváncsi sárgát,
látod a Múltat, s az szívedbe lát át.
Hitted: jövőbe híd lesz minden utca,
de most könny fáradt szemgolyód befutja,
s bút visz a vér elsötétlő ereken, –
ily felejthető a Felejthetetlen?

Mint lehet ez? Ilyen múló a Szépség,
s az ujjongás, mikor az öröm néz szét
belőle? Voltban fényt zengő virágok
át,- átölelnek egykor-vágyat, álmat,
bogárezüstkör ring tova a légben,
rigófütty csillog friss zöld hárslevélen,
sok apró tett egymást segíti, színt ad
piros tulipán, szív lángpiros csillag.

A Kert már nincsen.. (Mi is van helyette?
Ami van, attól elmegy a szív kedve,
s lassul a vér roncsolódó ereken.)
Ma Rólad írok, Múlt, Felejthetetlen,
s benne Rólad, tulipános varázslat,
volt táj. (Most miért érezném hazámnak
e földet, melyen szemérmetlen lopnak,
s területjastalkám jár a hazugoknak?)

A Kort, Időt a küzdelmével mérem,
s arányaival: benne szégyen, érdem
mindig együtt, – de a kettő aránya?
Ha guillotine villan, a kosarába
hullt fejeken túl tovább láss, s a Végzet
megmutathat gyönyörű Messzeséget!
(Ezt Petőfi is, és Madách is látta,
s előttük ott állt egy Kor igazsága
francia földön, vért kérő Szabadság, –
embert Istenhez közelítő nagyság.)

Megyek a múltban. Árnyak felett szárnyak.
Hány tanúja volt lélek-indulásnak!
Hány klasszikus jutott át a szívekbe!
Hányan tanultak, fáradtan is, este!
(Gúnyolódhat, ki híjával az észnek,
becsületnek, – azt az Olvasó Népet
én még láttam, és te nem láttad, polgár,
ki talpat nyalsz? Az maradtál, ki voltál!)

A Közösért akkor mennyien tettek,
csillagosan! (S ha nézed a kereszték
sorát élőkön – no, nem aranyláncon! –
nem érzed, hogy ma rémít való, álom?)

Visszatérsz majd, tulipános Varázslat?
Távol jövőben biztosan. A látszat
mást mutat bár esendőknék (önérdek
rabok, vagy vakként szolgaságban élnek):
Világ, – ha megismert már Tettet, Álmot,
mely a Szépségért parancsolt, kiáltott –
jelent, ilyet, mint a mostani, szégyell,
és pulpitus-bohócot megelégel..

Nem leszek már, s tudom, versemhez nem jó
tulipánhadból örömpiros erdő, –
de ez szomorít? Ennél messzebb látok, –

győzelmetekig, piros tulipánok!

2013

*

Ötvös László

Augusztinusz üzenete

Ha az állam a maga alkotta
törvényeket nem tartja meg,
rabló bandává lesz!

Barcs János

Törvények

Kapaszkodóimon fürge percek
szánkája fut körülöm süvöltve.
Iránytűs nyomukba iramodnék,
de kemény életemnek végtelen
betartandó törvényei vannak: –
Gondtörvények, kenyértörvények,
tűztörvények, vastörvények,
betontörvények, tisztabszéd-törvények,
igazodás-takarástörvények. –
Napi tíz órát állok őrsegen
piros arcú falak mellett,
hallgatom a kőműveskanalak,
a surrogó simítók, kalapácsok,
vésők életet óvó hangviaskodását: –
Tőlük tanultam a törvényt,
és tisztán gondolkodni is
a felhők alatti napragyogásban.

Fölöttem

Fölöttünk kitért kagyló
szálló felhők nyomán újul,
fejünk fölött a Nap tüzes tál, –
mocsár szívéen nádszál citerál.
Sás-zsombékok közt béka brekeg,
gőzölögnek mély tőzegtelepek. –
Túl a folyón harang kong délben;
vőlegényerő reszket a szélben.
Húvös zene -, örök kantáta
a természet kemény szertartása.
Napfényszikrák tépik az eget,
csókolgatva üvegcserepeket –,
és a kazlak kontyát átúszva
elszökik világgá minden utca...
Menyasszonytánc a bodzák ága:
átreszketnek az éjszakába.

Csillag Tamás

Ahol elveszik a lényeg

Egyforma házak, ablakok.
Bújnék, de nem tudom, hova.
Tömbházak torkába bámulok:
ez is az erőszak kora.

Ahol elveszik a lényeg,
minden súlytalanná válik.
Fegyvertelen, szuronyok közt
masírozunk a halálig.

Napkorongnak, lámpafénynek

Még ne oltsd rám a lámpát.
– időm fájdalmasan kevés –
A férfiak magánya
visszhangzó fegyverdörrenés.

Napkorongnak, lámpafénynek
örül így az ember. – látok –
Pupillámon párafolt ül
és fátyolos délibábok.

Átsüt rajtam mosolyod.
– mindent látsz, mint a röntgen –
Láss engem, tarts meg magadnak,
ha már idáig eljöttem.

Park

Mindent bekoszol az ősz,
eső hiába mossa.
Idős asszonyok a fák,
kendőjük tiszta rozsdá.

Múlásuk szükségszerű,
húlnak bennük a napok.
Talán egyformák vagyunk:
hasonlón hallgatagok.

Németh Erzsébet

Íródik bennünk a Biblia

Egyre inkább szűkölködünk.

Elhagyott a pásztor, vagy eltévedt a nyáj?

Íródik bennünk a Biblia...

Miért van mégis, hogy a remény is fáj?

A **Lant** Irodalmi Folyóirat előfizetési díja egy évre: **1.500,-Ft.** Előfizetni postautalványon lehet a szerkesztőség címén. A lap évente hat alkalommal jelenik meg.

Kis **LANT**
IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:

Németh Dezső

Lant

1211 Budapest

Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196

Mobil: 06 30 431 7837

Kiadja a Lant Irodalmi Klub

Magánkiadás

www.kislant.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)

ISSN 1788-7631 (Online)

Halász Imre

Szerelmes levél

Semmit, ami fogható, még
– hogy két téglá összeálljon –
nem tudtam kigondolni. Élek.

Magáról a jelenségről
igaz van egy-két sejtésem,
de nincs, aki kipróbálja.

Él mindenki, ahogy tud. Én is.
S ki gondolná végig: furcsa,
békében is meg lehet halni.

Ha gyorsan forgatják: törik,
ha lassan: megpattan a lélek,
Csak a koszorúk mások, mások.

Talán nem is győzünk, a házak
nőnek egyre magasabbra,
s valakinek mintha megérné.

Csak a múzeumok őrei érzik:
egyre nehezebb végigmászni.
Tízévenként új termek nyílnak.

Mitől van hát akkor, hogy mégis,
fák hegyében legutolsó
levélként reszketek érted?

*

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.